

Palestinakonflikten i årtal

Hämtad från

Gahrton, Per: Palestinas frihetskamp, Historia, analys och personliga iakttagelser (2008) Stockholm, Carlsson bokförlag ISBN 978 91 7331 177 9

Före Kristus

Ca 1400 f Kr - hebreerna, med ursprung i dagens Irak, erövrar Kanaans land (Palestina), ursprungsbefolkningarna, bl a kananeer och filisteer, utplånas, fördrivs eller assimileras.

Ca 1000 f Kr - en hebreisk stat upprättas i delar av dagens Palestina

586 f Kr - Palestinas judar drivs bort till "babyloniska fångenskapen", men får återvända efter tjugosju år.

Efter Kristus

70 Jerusalem förstörs av romerska trupper. Många judar flyr.

135 Det sista judiska upproret mot romarna slås ner, större delen av de kvarvarande judarna flyr. Palestina blir ett kristet område, med arameiska som språk (Jesu modersmål).

638 Palestina erövras av de muslimska araberna. Efterhand arabiseras och islamiseras större delen av befolkningen.

1095 Två århundraden av europeiska korståg till Palestina inleds genom en predikan av påve Urban II.

1300–1918 Palestina är en del av det arabisk-muslimska kulturområdet.

1871 Palestinas befolkning består till 96 procent araber

1878 Den judiska jordbrukskolonin Petah Tiqvah grundas. Den moderna judiska invandringen börjar.

1886 Den första arabiska protestaktionen mot judisk kolonisering i Palestina.

1896 Den österrikisk-judiske journalisten Theodor Herzl ger ut Der Judenstaat (Judestaten).

1897 Den sionistiska rörelsen grundas genom en sionistkongress i Basel, Schweiz.

1916 Araberna under ledning av Sharif Hussein i Mecka gör uppror mot det osmanska väldet med stöd av Storbritannien efter löften om en oberoende stat för alla araber.

1917, 2 november: Den brittiske utrikesministern Balfour ger sionistledaren Chaim Weizmann löfte om att det skall upprättas ett "judiskt nationalhem i Palestina".

1918 Brittiska trupper intar Palestina.

1919 Överenskommelse mellan sionistledaren Weizmann och emir Feisal om judisk invandring i Palestina, inom ramen för den utlovade allarabiska staten.

1919 Fredskonferensen i Paris säger nej till allarabisk stat. Palestina blir ett brittiskt mandat under Nationernas Förbund.

1920 Syrien utropas till självständig stat med emir Feisal som kung.

1921 Franska trupper krossar, med stöd i det fransk-brittiska Sykes-Picot-avtalet, den syriska självständigheten. Syrien och Libanon blir franska kolonier.

1922 Palestinas befolkning består av 89 procent araber, 11 procent judar.

1920-talet: Omkring 10.000 judar invandrar varje år. Arabiska protestaktioner, ibland med judiska dödsoffer.

1930 Judiska Nationalfondens ordförande Ussishkin säger offentligt att upprättandet av en judisk stat förutsätter förflyttning av den arabisk befolkningen från Palestina.

1933 Hitler tar makten i Tyskland, den judiska invandringen ökar till 40.000 om året.

1936 Arabisk revolt i Palestina, med krav på ett självständigt Palestina

1937 Peel-rapporten föreslår delning av Palestina. Den arabiska revolten fortsätter.

1939 En brittisk vitbok föreslår begränsningar av judisk invandring och judiska markköp i Palestina.

1942 Vid Biltmorekonferensen i New York kräver den sionistiska rörelsen obegränsad judisk invandring och upprättande av ett "judiskt samväld" i Palestina.

1942 Nazistkonferens i Wannsee där beslut fattas om "slutlösningen på judefrågan", dvs att alla judar skall utrotas.

1944 Menachem Begin proklamerar judisk revolt i Palestina.

1945, 27 januari: Sovjetiska trupper befriar Auschwitz och avslöjar sanningen om nazisternas massmord på judar, romer och andra "undermänniskor".

1946, 22 juli: Judiska terrorister spränger King David Hotel i Jerusalem med 91 dödsoffer som följd, därav många brittiska tjänstemän.

1947, 29 november: FN:s generalförsamling beslutar med 33 jaröster, mot 13 nejröster och 10 nedlagda att dela Palestina i två stater plus en internationell zon bestående av Jerusalem och Betlehem.

1947, december: Irgun och Lehy spränger bomber på arabiska marknadsplatser, palestinier angriper judar.

1948, mars: Sionisterna beslutar om Plan Dalet som anger riktlinjer för en systematisk fördrivning av palestinerna från hus och hem.

1948, 9 april: Sionistiska trupper massakrerar ett 100-tal palestinska bybor i Deir Yassin.

1948, 21 - 24 april: Sionisterna erövrar Haifa, hundratusen palestinier drivs på flykt.

1948, 14 maj: Staten Israel utropas. 400.000 palestinier har redan fördrivits.

1948, 15 maj: Det brittiska mandatet upphör. Arabiska trupper går in i Palestina för att skydda palestinerna och förhindra en judisk stat på arabiskbefolkat område.

1948, 21 juni: Israel stiftar lag om "övergiven egendom" som legaliserar konfiskering av palestinsk mark och egendom.

1948, 17 september: FN-medlaren Folke Bernadotte mördas av sionistiska terrorister.

1948, 11 december: FN:s generalförsamling antar resolution 194 som fastslår Palestinaflyktingarnas rätt att återvända eller få ekonomisk kompensation.

1949, februari: Sverige erkänner Israel de facto, men inte de jure.

1949 Vapenstilleståndsavtal på Rhodos mellan Israel och Egypten, Transjordanien, Syrien och Libanon.

1949 Fredskonferens i Lausanne. Israel erbjuder sig att låta 100.000 flyktingar återvända.

1949, 11 april: Husni Zaim tar makten i Syrien och erbjuder sig att erkänna Israel och ta emot 300.000 palestinska flyktingar. Ben Gurion säger nej.

1950-talets första år: Israeliska agenter spränger bomber i Irak för att förmå den judiska befolkningen att utvandra till Israel.

1950, 30 april: Transjordanien annekterar Västbanken, omöjliggör en palestinsk stat.

1950, juli: Sverige erkänner Israel de jure.

1951, 20 juli: Kung Abdullah av Jordanien mördas.

1951 augusti: FN uppskattar att Israel lagt beslag på 1,63 miljoner hektar palestinsk mark, 80 procent av Israels yta, värd 250 miljarder SEK (i 2003 års penningvärde).

1952, 23 juli: Revolution i Egypten, de "fria officerarna" under ledning av Gamal Abdel Nasser störtar kung Faruk.

1953, 12 oktober: Ariel Sharon leder s k repressalieaktion mot den jordanska byn Qibya med ett femtiotal civila dödsoffer som resultat.

1953 - 66 De flesta av de drygt 6.000 palestinska innehavarna av blockerade bankkonton och bankfack får tillbaka sina pengar och värdeföremål.

1954, december: Den första flygkapningen i Mellanöstern genomförs av israeliska flygplan som tvingar ner ett syriskt civilplan för att ta gisslan för en planerad fångutväxling.

1955, 28 februari: Israeliskt storangrepp mot egyptiska trupper i Gaza.

1956, 26 juli: Egyptens president Nasser nationaliserar Suezkanalbolaget.

1956, 29 oktober: 49 bybor skjuts ihjäl av israeliska soldater i den israelisk-arabiska byn Kafr Kassem.

1956, 29 oktober: Israel anfaller Egypten i samarbete med Frankrike och Storbritannien och ockuperar Sinai och Gazaremsan.

1957 USA-president Eisenhower tvingar Israel att utrymma Sinai och Gazaremsan.

1958, 14 juli: Revolution i Irak, kungadömet ersätts med republik.

1959 Al-Fatah bildas i Kuwait.

1964 PLO bildas genom beslut av Arabförbundet.

1965 Al-Fatah gör sin första attack mot Israel

1967, 5 juni: Israel anfaller Egypten, Jordanien och Syrien och ockuperar Västbanken, Östra Jerusalem, Gaza, Golan-höjderna och Sinai.

1967, 27 juni: Knesset förklarar att Östra Jerusalem är en del av staten Israel.

1967, augusti/september: Arabiskt toppmöte i Khartoum som säger nej till direkta förhandlingar, fredsfördrag och de jure-erkännande av Israel.

1967, 22 november: FN:s säkerhetsråds resolution 242 som kräver att Israel skall utrymma "de områden som ockuperades" under junikriget, i utbyte mot fred och säkra gränser.

1968, 28 mars: Slaget vid Karameh blir palestinsk politisk triumf.

1969 Fatah-ledaren Yassir Arafat väljs till ordförande för PLO.

1969, 29 augusti: Leila Khaled gör en oblodig flygkapning som väcker global uppmärksamhet.

1970, 7 augusti: Vapenstillestånd efter utnötningskriget mellan Egypten och Israel.

1970, augusti: Folkfronten tvingar tre passagerarflygplan att landa i öknen och spränger dem sedan de tömts på besättningar och passagerare.

1970, september: Under "svarta september" drivs de palestinska motståndsrörelserna ut ur Jordanien av kung Husseins beduintrupper.

1970 28 september: Egyptens president Nasser dör och efterträds av resident Anwar Sadat.

1971, februari: I svar till FN-medlaren Gunnar Jarring förklarar sig ten berett att sluta fredsfördrag med Israel.

1972 30 maj: Japanska terrorister dödar 26 civilpersoner på Tel Avivs flygplats. Ghassan Kanafani försvarar aktionen som hämnd för massakern i Deir Yassin.

1972, 9 juli: Ghassan Kanafani sprängs till döds av en israelisk bilbomb i Beirut.

1972, september: Terrorgruppen Svarta September kidnappar israeliska idrottsmän vid Olympiaden i München, 11 israeler dödas.

1973 21 februari: Israeliskt flyg skjuter ner libyskt civilplan, 105 döds-

1973 april: Tre PLO-ledare dödas i sina bostäder i Beirut av israeliska kommandotrupper.

1973 6 oktober: Egyptiska och syriska trupper angriper israeliska trupper i Golan och Sinai i ett försök att befria sina israeliskockuperade territorier.

1973, 22 oktober: FN:s säkerhetsråds resolution 338 avslutar Oktoberkriget.

1973, 21 december: Fredskonferens om Mellanöstern, ajourneras efter en månad.

1974, juni: PLO beslutar att upprätta "palestinsk enhet" på varje befriad del av Palestina.

1974, 29 oktober: Arabförbundet beslutar att PLO är det palestinska folkets enda lagliga företrädare.

1974 13 november: PLO-ledaren Yassir Arafat håller tal inför FN:s generalförsamling. PLO får officiell observatörsstatus i FN.

1975 - 1990 Inbördeskrig i Libanon.

1975 FN:s generalförsamling jämställer sionism med apartheid och rasism. Beslutet upphävs 1991.

1976, juni: Syriska trupper invaderar Libanon efter inbjudan av landets kristne president.

1976, augusti: Massaker i flyktinglägret Tel al-Zaatar, med tusentals dödsoffer som resultat.

1977, 21 juni: Högersionisten, fd Irgun-ledaren Menachem Begin, blir premiärminister.

1977, 19 november: Egyptens president Anwar Sadat håller fredstal i Knesset.

1978 Camp David-avtalet mellan Egypten och Israel lägger grunden till egyptisk-israelisk fred genom att Egypten återfår hela Sinai.

1978, mars: Israel invaderar Södra Libanon.

1979 Fredsfördrag mellan Egypten och Israel.

1981, 7 juni: Israeliskt flyg bombar den irakiska kärnreaktorn Osirak.

1981, 6 oktober: President Sadat mördas av islamister under en militärparad i Kairo.

1981, december: Israel annekterar Golanhöjderna.

1982, 6 juni: Israel invaderar Libanon. PLO lämnar Libanon, får nytt högkvarter i Tunis.

1982, 14 september: Den nyvalde libanesiske presidenten Bashir Gemayel mördas.

1982, 16 - 18 september: Massaker i flyktinglägren Sabra och Shatila. Försvarsminister Ariel Sharon utpekas som medansvarig av en israelisk undersökningskommission.

1982, september: Arabiskt toppmöte i Fez beslutar söka lösning enligt "internationell rätt", dvs förhandlingar med Israel.

1983, 18 april: Bilbombsattack mot amerikanska ambassaden i Beirut, ett sextiotal dödsoffer.

1983, 10 oktober: Yitzhak Shamir blir premiärminister i Israel.

1983, 23 oktober: Självordsbombare dödar 58 franska fallskärmsjägare och 241 amerikanska marinsoldater i Beirut. Båda truppstyrkorna dras tillbaka från Libanon under 1984.

1985 Amman-avtalet mellan PLO och Jordanien om jordansk-palestinsk konfederation.

1985, 1 oktober: Israeliskt flyg bombar PLO-högkvarteret i Tunis, ett antal dödsoffer.

1985, 7 oktober: En palestinsk gerillagrupp, PLF, kapar kryssningsfartyget Achille Lauro och dödar en rullstolsbunden judisk passagerare.

1985, 7 november: Kairo-deklarationen, där Yassir Arafat tar avstånd från terror.

1985 PLO godkänner för första gången FN-resolution 242.

1985 Israel stiftar lag som förbjuder israeliska medborgare att träffa PLO-medlemmar.

1987, april: Palestinska Nationalrådsmötet i Alger ger klartecken till förhandlingar med Israel.

1987, december: Den första palestinska intifadan (upproret) i de ockuperade områdena.

1987 Hamas bildas.

1988, 16 april: Abu Jihad, intifadans inspiratör, mördas av en israelisk kommandogrupp.

1988 Kung Hussein avsvär sig alla anspråk på Västbanken och Östra Jerusalem.

1988, 15 november: PLO utropar en palestinsk stat (i exil).

1988, 7 december: Stockholmsdeklarationen. PLO-ledaren Arafat erkänner Israel.

1988, 13 december: Arafat förtydligar sig, USA upprättar förbindelser med PLO.

1989, februari: Rädda Barnen fastslår att israelerna "avsiktligen" dödar palestinska barn.

1990 - 91 Irak invaderar Kuwait, som befrias av en USA-ledd allians som innehåller flera arabstater. PLO tar ställning för Iraks diktator Saddam-Hussein.

1991, 16 januari: PLO-ledarna Abu Iyad och Abu al-Hol mördas av en Nidhal-agent.

1991, oktober: Fredskonferensen om Mellanöstern återupptas efter 18 år ajournering.

1992, 13 juli: Arbetarpartiets Yitzhak Rabin blir premiärminister i Israel.

1993, 13 september: Oslo-avtalet mellan PLO och Israel undertecknas i Washington av Yassir Arafat, Yitzhak Rabin och Shimon Peres. De tre får 1994 Nobels fredspris.

1994, 25 februari: En judisk bosättare mördar trettio palestinska moskébesökare i Hebron.

1994, 4 maj :Kairoavtalet om verkställighet av Osloavtalet undertecknas.

1994, 10 maj: Jeriko överlämnas till den nya Palestinska Myndigheten.

1994, juli: Yassir Arafat återvänder till Palestina och etablerar sig i Gaza.

1995, 25 september: Interimsavtal om övergångsregler fram till den 4 maj 1999, då slutligt fredsavtal skall vara slutet.

1995, 4 november: Yitzhak Rabin mördas av en judisk fundamentalist.

1996, 20 januari: President- och parlamentsval i Palestina. Arafat blir president. Fatah blir största parti, delvis p g a bojkott av Hamas och Folkfronten.

1996, 18 juni: Högersonisten Benjamin Netanyahu blir premiärminister.

1997, 17 januari: Hebronavtalet tillåter Israel att behålla judisk bosättning i staden.

1998, 23 oktober: Wye Plantation-avtalet om fortsatt israelisk utrymning av palestinska områden.

1998 Palestinska Nationalrådet upphäver paragraf 6 i PLO:s grundstadga som av israelerna tolkats som krav på fördrivning av en del av Israels judiska befolkning.

1999, 6 juli: Arbetarpartiets Ehud Barak blir premiärminister i Israel.

1999, 4 september: Sharm al-Sheikh-mötet mellan Arafat och Barak fastlägger att slutligt fredsavtal skall vara klart 13 september 2000.

2000, maj : Israel utrymmer Södra Libanon.

2000, juli: Camp David-förhandlingar mellan Arafat och Barak under ledning av Bill Clinton.

, 28 september: Sharons provokationsbesök på moskeplatsen utlöser Al Aqsa-intifadan.

, januari: Palestinska eftergifter i Taba om gränser, bosättningar, flyktingar.

2001, 7 mars: Ariel Sharon blir Israels premiärminister.

2002, 28 mars: Arabförbundet erbjuder Israel fred i utbyte mot lösning enligt FN-beslut.

2002, 29 mars: Sharon låser in Arafat i husarrest och inleder återockupation.

2002, 3 april. Israel invaderar Jenin. Amnesty: Israeliska trupperna begår "krigsförbrytelser".

2002, 10 april: EU-parlamentet fördömer Jenin-invasionen, kräver radering av Israels associationsavtal.

2002, 24 juli: Bush kräver regimförändring hos palestinierna, lovar Palestinsk stat inom tre år.

2002, oktober. Den s k Kvartetten (USA, Ryssland, EU och FN) lanserar "färdplanen".

2003, januari: Sharon omväljs till premiärminister.

2003, mars: Arafat utser, enligt "färdplanens" krav, en premiärminister, Mahmoud Abbas.

2003, oktober: Mahmoud Abbas avgår och ersätts av Ahmed Qurei.

2003, december: Geneveinitiativet lanseras av israeliska och palestinska politiker.

2004 Sharon presenterar plan för "ensidig separation", bl a genom murbygge.

2004, juli: Den israeliska separationsmuren kring Västbanken döms ut som ett brott mot folkrätten av Internationella Domstolen i Haag.

2004, 22 mars: Hamas-grundaren schejk Ahmed Yassin mördas i en israelisk helikopterattack tillsammans med nio förbipasserande.

2004, 17 april: Schejk Yassins efterträdare, Abdel Aziz al-Rantissi, las i en israelisk helikopterattack tillsammans med fyra förbipasde.

2004, november: Arafat dör. Många palestinier tror att han mördats av israelerna.

2005, januari: Mahmoud Abbas väljs till president och ledare för PLO.

2005, september: Israel utrymmer Gaza-remsan, de judiska bosättningarna förstörs.

2005, april: Syrien utrymmer Libanon.

2006, januari: Sharon drabbas av slaganfall, ersätts av Ehud Olmert.

2006, 25 januari: Val till Palestinska Myndighetens parlament. Seger för Hamas.

2006, april. EU inför finansiell blockad mot Hamas-regeringen.

2006, maj: Palestinska fångar i israeliska fängelser publicerar ett upprop för fred.

2006, 28 juni: Israel anfaller Gazaremsan och arresterar ett 60-tal Hamas-politiker.

2006, 12 juli: Hizbollah anfaller Israel som svarar med flygbombningar som kostar tusentals libaneser livet.

2007, 17 mars: Palestinsk samlingsregering. EU-bojkotten fortsätter.

2007 juni: Inbördesstrider Fatah – Hamas.

2007, 14 juni: Abbas avskedar samlingsregeringen.

2007, 15 juni: Hamas tar makten i Gazaremsan.

2007, 18 juni: EU upphäver bojkotten, pengar strömmar in till Abbasregimen.

2007, 19 september: Israel förklarar Gazaremsan för fientligt område.

2007, 27 november: Fredskonferens i Annapolis, utan Hamas.

2008, februari–mars: Hamas-beskjutning mot israeliska bostadsområden, israeliska storangrepp mot Gaza.

2008, mars: Fortsatta israeliska angrepp, självmordsbomb mot yeshiva, fredssamtalen i malpåse.

2008, 28 december. Som svar på reketbeskjutningar från Gaza startar den israeliska militären (IDF) under beteckningen Operation Gjutet bly ett massivt anfall på Gaza. Mer än tusen palestinier dödas, de flesta civila.

2009 Amnesty anklagar såväl Israel som Hamas för att ha begått krigsförbrytelser.